

SDO-Notitie

SiSa H4 – SPUK

**Omgaan met onzekerheid
btw-positie sportbedrijven bij de
jaarrekeningcontrole van decentrale
overheden**

Good practice

9 april 2020

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Doel van de notitie.....	3
3	Probleemstelling.....	3
4	Voorgestelde oplossingsrichtingen.....	4
4.1	Beoordeel de aard van de sportinvesteringen binnen de gemeente	4
4.2	Voorkeursvarianten.....	5
	Variant 1: Gemeenten verantwoordelijk alsof het sportbedrijf btw-ondernemer is	5
	Variant 2: Gemeenten verantwoordelijk alsof het sportbedrijf geen btw-ondernemer is.....	6
4.3	Afwijkende verwerkingswijzen	6

1 Inleiding

In 2019 is er een nieuwe specifieke uitkering (SiSa H4- SPUK) waarover via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2019 van gemeenten verantwoording dient te worden afgelegd.

De regeling is bedoeld om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren als deze btw-plichtig zijn. De specifieke SiSa uitkering H4- SPUK compenseert gemeenten voor het verdwijnen van de mogelijkheid om de btw op sport investeringen en onderhoudskosten op binnen- en buitensportaccommodaties te verrekenen.

Er zijn op dit moment onzekerheden over de btw-positie van gemeentelijke sportbedrijven en de verwerkingswijze in de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage. De onzekerheid is het gevolg van het feit dat de belastingdienst nog niet voor alle betrokken sportbedrijven en gemeenten standpunten heeft ingenomen over de btw-positie.

2 Doel van de notitie

Deze notitie beoogt eenduidige advisering door externe accountants aan gemeenten te bewerkstelligen over de verwerking van onzekerheden over de btw-positie inzake de SiSa H4 SPUK-regeling in de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage.

Daarnaast beoogt deze notitie een eenduidige oordeelsvorming en rapportering door betrokken accountants bij de verschillende verwerkingswijzen van gemeenten in de jaarrekening 2019 de daarin opgenomen SiSa-bijlage.

3 Probleemstelling

Veel gemeenten doen investeringen in en onderhoud aan binnen- en buitensportaccommodaties echter niet zelf, maar gebruiken daarvoor een sportbedrijf:

- Indien dit sportbedrijf wordt gezien als btw-ondernemer draagt het sportbedrijf btw af over de geleverde prestaties en kunnen gemeenten de btw over de kosten die zij aan het sportbedrijf betalen in vooraftrek brengen in de aangifte. In deze situatie is de SPUK-bijdrage niet relevant.
- Indien het sportbedrijf geen btw-ondernemer is, kan de gemeente de btw over de bijdrage aan het sportbedrijf niet in vooraftrek brengen. Via H4 – SPUK kan de gemeente dan een beroep doen op de compensatie-uitkering van het rijk.

Gelet op de onzekerheid over de btw-positie hebben gemeenten in 2019 een tweesporenbeleid gevoerd. Dit houdt in dat de sportbedrijven, evenals voorgaande jaren, handelen als btw-ondernemers en de gemeente dus vooraftrek verrekent in de aangifte. Tegelijkertijd hebben de gemeenten uit voorzorg een SPUK-uitkering aangevraagd in de veronderstelling dat er gedurende 2019 meer duidelijkheid zou komen vanuit de belastingdienst over het al dan niet kwalificeren als btw-ondernemer van deze sportbedrijven.

Door het uitblijven van een standpunt van de belastingdienst en de aanstaande deadline voor de SPUK-verantwoording via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2019 bestaat er een onzekerheid voor de gemeenten die met deze sportbedrijven werken. Het worst-case scenario leidt ertoe dat én de SPUK 2019 niet wordt toegekend, omdat er op moment van verantwoording nog geen btw-nadeel is (immers de belastingdienst heeft dit standpunt nog niet ingenomen) én er een btw-nadeel ontstaat als de belastingdienst na het verstrijken van de SPUK-deadline het standpunt inneemt dat het desbetreffende sportbedrijf btw-vrijgesteld handelt waardoor er geen btw-aftrekrecht bestaat.

Dit tweesporenbeleid vertaalt zich nu door naar de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage. Gemeenten kunnen er bij de jaarrekening 2019 en de daarin opgenomen SiSa-bijlage voor kiezen om deze onzekerheid op verschillende manieren te verwerken.

In het vervolg van deze notitie zijn oplossingsrichtingen uitgewerkt met twee voorkeursvarianten.

4 Voorgestelde oplossingsrichtingen

4.1 *Beoordeel de aard van de sportinvesteringen binnen de gemeente*

Gemeenten doen investeringen en onderhoud aan binnen- en buitensportaccommodaties vaak in eigen beheer dan wel via een sportbedrijf. Een gemeente kan ook met meerdere sportbedrijven samenwerken. Deze sportbedrijven kunnen wel / niet als btw-ondernemer worden aangemerkt.

De gemeente kan daarnaast ook nog zelf activiteiten uitvoeren, waarvan de bestedingen in het kader van SPUK moeten worden verantwoord.

De beoordeling en verwerking van sportinvesteringen moet daarom per gemeente per activiteit en per sportbedrijf worden gemaakt. Daarbij zijn sportbedrijven grofweg in twee categorieën in te delen:

1. Sportbedrijven die specifiek voor één gemeente werken en waarvan één gemeente eigenaar is.
2. Sportbedrijven die voor meerdere gemeenten werken en waarvan meerdere gemeenten eigenaar zijn.

Hieronder wordt verder ingegaan op deze twee categorieën en de omstandigheid dat de gemeente nog geen zekerheid van de belastingdienst heeft verkregen omtrent de btw-positie van de sportbedrijven dan wel in een procedure van beroep en bezwaar met de belastingdienst is verwickeld.

In de eerste categorie heeft een aantal sportbedrijven inmiddels uitsluitel gekregen van de belastingdienst dat zij niet als btw-ondernemer worden gezien. Hierdoor is de SPUK relevant voor deze gemeenten en mag er geen btw in vooraftek worden gebracht op de facturen van deze sportbedrijven.

Mocht er in de eerste categorie sprake zijn van een sportbedrijf waarbij de belastingdienst nog geen standpunt heeft ingenomen over de btw-positie van het sportbedrijf, dan is de verwachting dat de belastingdienst deze sportbedrijven niet als btw-ondernemer aanmerkt. We adviseren in dat geval de hieronder opgenomen tweede voorkeursvariant te volgen.

Voor de tweede categorie sportbedrijven is geen duidelijkheid over hoe om te gaan met de btw-positie en geldt in ieder geval de onzekerheid die in de inleiding is geschetst en kunnen de onderstaande voorkeursvarianten worden doorlopen.

4.2 Voorkeursvarianten

Variant 1: Gemeenten verantwoord en als het sportbedrijf btw-ondernemer is

Verantwoording gemeente

Gemeenten verantwoord en in dit scenario zelf geen bestedingen voor de SPUK regeling H4 en verantwoord en ook geen baten voor deze specifieke uitkering.

Hierbij is het belangrijk dat de bestedingen per activiteit / sportbedrijf van de gemeente worden beoordeeld en verwerkt. En voor meerjarige projecten moet voor ieder verslagjaar apart een aanvraag worden ingediend voor de kosten die voor dat verslagjaar zijn begroot.

De btw die door gemeenten aan sportbedrijven is betaald is middels aangiften in vooraftek gebracht. Er is sprake van een onzekerheid of terecht btw in vooraftek is gebracht en of er in dat geval in de jaarrekening een schuld aan de belastingdienst zou moeten worden opgenomen. Deze onzekerheid moet de gemeente toelichten in de jaarrekening 2019 bij de toelichting op de overlopende passiva (BBV artikel 52a lid 1) en in de SiSa-bijlage. De gemeente dient in de toelichtingskolom in de SiSa-bijlage (indicator H4/10) op te merken dat bestedingen nihil zijn als gevolg van 'geen zekerheid btw-positie sportbedrijf'.

Daarnaast is het advies aan de gemeente om de verstrekker van de SPUK via spuk-sport@minvws.nl op de hoogte te stellen van de onzekerheid en de gekozen handelwijze.

Door op deze manier te handelen nemen gemeenten het risico om bij een eventuele uitspraak van de belastingdienst dat het sportbedrijf geen btw-ondernemer is, geen of slechts gedeeltelijk (via herziening SiSa) aanspraak te kunnen maken op de SPUK, omdat er sprake kan zijn van een dan reeds uitgenut uitkeringsplafond. Dit uitkerings- plafond wordt jaarlijks bepaald en naar rato verdeeld over aanvragen van gemeenten.

Let op: uit de gepubliceerde vragen en antwoorden inzake de SPUK blijkt dat er geen extra uitkering kan worden aangevraagd als blijkt dat er aanvullende kosten zijn gemaakt. Wel is het dan mogelijk een beroep te doen op artikel 13 van de regeling, bedoeld voor investeringen die niet in de aanvraag waren opgenomen maar wel uit de gemeentelijke verantwoording in het volgende jaar blijken.

Oordeelsvorming en rapportering accountant

Er is sprake van een onzekerheid die niet door de gemeente weggenomen kan worden, maar mits goed toegelicht, geen directe gevolgen heeft voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring bij de jaarrekening als geheel. Als de gemeente de voorgestelde handelwijze niet volgt en / of de onzekerheid niet goed toelicht in de jaarrekening en de SiSa-bijlage dan kan dat het oordeel van de accountant bij de jaarrekening als geheel beïnvloeden.

De accountant neemt in de tabel van fouten en onzekerheden bij de SiSa-bijlage bij indicator H4/10 een toelichting op dat er sprake is van een onzekerheid van – nihil – met als toelichting dat er ‘geen zekerheid over btw-positie sportbedrijf’ is.

Variant 2: Gemeenten verantwoord en alsof het sportbedrijf geen btw-ondernemer is

Verantwoording gemeente

Gemeenten verantwoord en in dit scenario de volledige (relevante) bestedingen bij een sportbedrijf voor de SPUK regeling H4 en verantwoord en de baten voor deze specifieke uitkering.

Hierbij is het belangrijk dat de bestedingen per activiteit / sportbedrijf van de gemeente worden beoordeeld en verwerkt. En voor meerjarige projecten moet voor ieder verslagjaar apart een aanvraag worden ingediend voor de kosten die voor dat verslagjaar zijn begroot.

Als de gemeente in de praktijk de btw die aan sportbedrijven is betaald middels aangiften in vooraf trek heeft gebracht, dan moet dit in de jaarrekening worden gecorrigeerd. Ondanks dat er feitelijk nog geen suppletie is ingediend is het advies aan gemeenten om eenzijdig een verplichting aan de belastingdienst op te nemen. Dit kan door een correctie op de post omzetbelasting op de balans en het opnemen van een afzonderlijke verplichting “Mogelijk terug te betalen btw sport” op de balans.

Ook hier is sprake van een onzekerheid die de gemeente moet toelichten in de jaarrekening 2019 bij de post omzetbelasting en in de SiSa-bijlage. De gemeente dient in de toelichting kolom in de SiSa-bijlage (indicator H4/10) op te merken dat verantwoorde bestedingen onzeker zijn als gevolg van ‘geen zekerheid btw-positie sportbedrijf’.

Daarnaast is het advies aan de gemeente om de verstrekker van de SPUK via spuk-sport@minvws.nl op de hoogte te stellen van de onzekerheid en de gekozen handelswijze.

Oordeelsvorming en rapportering accountant

Er is sprake van een onzekerheid die niet door de gemeente weggenomen kan worden, maar mits goed toegelicht, geen directe gevolgen heeft voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring bij de jaarrekening als geheel. Als de gemeente de voorgestelde handelwijze niet volgt en / of de onzekerheid niet goed toelicht in de jaarrekening en de SiSa-bijlage dan kan dat het oordeel van de accountant bij de jaarrekening als geheel beïnvloeden.

De accountant neemt in de tabel van fouten en onzekerheden bij de SiSa-bijlage bij indicator H4/10 op dat er sprake is van een onzekerheid van – euro bedrag van de verantwoording- met daarbij als toelichting dat er ‘geen zekerheid over btw-positie sportbedrijf’ is.

4.3 Afwijkende verwerkingswijzen

Andere varianten van verwerking dan bovenstaande benoemde twee voorkeursvarianten moeten gecorrigeerd worden of als afwijking in het accountantsoordeel worden meegewogen. Dit is ook van toepassing als de onzekerheid niet (adequaat) in de toelichtingen in de jaarrekening en de SiSa-bijlage wordt toegelicht.